

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 42 ANULU XXI.

Sabiu, in 24 Maiu (5 Iuniu) 1873.

Telegraful ese de döne ori pre septembra: Duminecă și Joi'a. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditorul foieș pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretiul prenumeratii pen-tru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri strene pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platește pentru întâiă ora cu 7 cr. sirul, pentru a douăa ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nemuritoriul binefacatoriu alu natiunei Emanuil Gojdu.

Simtima o indatorire strinsa de a scrie ceva despre acestu barbat mare și neuitavero, pentru ca după conclusulu Congresului la postă și conclu-solu obștescu au facutu representanti a fundationei Gojdiane unu portrait și l'au tramsu spre pastrare pentru toti tempii la Metropoli a nostra din Sabiu, unde au și sositu, și i'au datu unu locu cuviin-ciosu intr'o odaia mare a Metropoliei.

Cându scriemu aceste despre Mecenatulu celu mai mare, și celu dintâi alu romanimei, nici decum nu vremu sa facemu cui-va vre-o imputatiune, ci dorim numai cu câte-va cuvinte amicabili sa spu-nemu acelora dintre membrii Sinodului nostru archid. de acum și de mai inainte, cătu demultă s'au inde-partatu dela convictionile patriotice ale lui Gojdu, pentru binele obștescu, atunci cându d-lorū inc-pura co sofismele dloru vrendu a strabate ca frati acel'a carii sunto afara de archidiecesa și servescu statului sp. e. la Pest'a și Bud'a, nu potu fi membrii sinodului. Inse pluralitatea depotatilor de acum și mai inainte au respinsu ide'a acel'a particulara și contraria pracei de pâna acum. Nu si-au adusu aminte toti acei' potieni barbati, carii erau pentru acel'a idea, cum reposatulu Marele barbatu Emanuil Gojdu, l'ota avereia sea n'au lasat-o eschisivu Ungurenilor, căci a fostu din Ungaria nascutu, ci au lasat'o la toli români din tierile Un-gariei, asiā dara și ardelenilor, și se indulcescu și ei că și Ungurenil și Banatienii. Nu voru voi dora d-lorū, că tinerii nostrii ardeleni sa nu se impas-tasiésca din fundationea acel'a, după cum astazi se impasiescu, d. e. tinerulu gimnasistu Const. Al-duleanu cu 200 fl; juristulu Hamsea cu 200 fl; techniculu Filipescu cu 300 fl. s. c. l.? — Noi acestea le-amu insemnatu, că nime dintre ardeleni sa nu cada in venitoria in asemenea peccato, ci toti români ori unde vomu s' in Austria sa simu frati, nevoindu-ne după invetiatura S. Apostolu Pavelu, a paži uni-mea duchului intru legatur'a pâcei, unu trupu, unu duchu, unu Domnu, o credintă, unu botezu.

Sinodulu archidiecesanu.

Siedintia X din 23 Aprile.

(Urmare.)

Pred'a vorbesce pentru propunerea comis-sionei.*)

Bolog'a pentru propunerea lui Brancu.

Mihaltianu, dice ca inspectorii nostri scolari, nu se potu asemena cu acel'a de sub ab-solutismu. Spre visitarea scoleloru nôstre, Cons. archid. in intielesulu stat. org. are indatorire de a tramite unu séu doi barbati harnici din sinulu seu spre visitarea scoleloru in archidiecesa, carii totu odata au sa pôrte controla și asupr'a inspectorilor districtuali scolari. — Densulu sustiene, ca cu unu inspectoru nu e de ajunsu, căci acel'a va avea sa intempine multe greutăți și pedeci prin comune, și trebuie sa lucre la delaturarea acestor'a, bă si pro-cese va trebui se pornescă. — Crede, ca numai Cons. este chiematu a designa atari barbati harnici, și de specialitate, de cari nu prea avemu multi, și mesuratu greutătilor, cari au sa le intempine.

Comissiunea luându in consideratiune acestea impregiurări au incrediutu acel'a referada Consistoriul scolasticu, și de aceea că membru alu comis-sionei partingesce propunerea ei și o recomanda spre primire.

Popescu: S'a vorbitu multu și frumosu cu multu focu și interesu. — Déca s'aru fi vorbito

*) Dlu stenografu facea unu servitii mare publicul cându ne impartasia și cuventarea dlu Pred'a in estensu, căci cuventarea a fostu un'a din cele mai bune. Red.

ori cătu s'a vorbitu, cu obiectivitate, atunci multa foloseam causei, dară deca nu amu fostu obiectivi in vorbiri, amu vediutu, ca nu numai nu amu folo-situ causei dară s'a și provocat uiră.

Deplorez u acestu incidente. Trebuie sa ne desbracâmu de antipatii, trebuie sa tractâmu obiec-tulu cu obiectivitate. Acel'a este impresiunea, carea au facut-o unele vorbiri asnpr'a mea. Cestiu-nea de pre tapetu, e aceea, că sa mai fia membru salarizat in senatulu scolasticu séu nu. A-si fi dorit că comissiunea se fia distinsu bine intrebarea acel'a, pentru ca apoi ne-amu putea unu unu cu altii.

Precum amu disu intrebarea este, ca sa mai remana membru salarizat in senatulu scolasticu séu bâ. Acela intrebare au meritatu a fi discutata, căci membrulu salarizat este unu factoru potintă, este unu factoru, care sa ne faca scoli, este unu dintre cei-lalți factori, cari au sa lucre la sustinere scolelor, dară nu e motorulu principale, ci numai unu dintre factorii cei multi.

Chiemarea unui inspectoru aru trebui sa aiba membru acel'a salarizat și dorescu și acceptu, că noi cu inspectorii districtuali scolari sa avemu ajutoriu la spatele nôstre. Scolele din tractulu meu, nu suntu cele mai rele, și tare m'aslu bucură deca alaturea cu mine va veni unu barbatu harnicu sa lucreze pentru inaintarea scoleloru nôstre, punendu umeru la umeru cu noi, carii nu le vomu denegă concu-sulu nostru.

Dara nn credo, ca numai cu unu atare barbatu vomu putea satisface cerintielor nôstre, căci ne voru intempină mai multe greutăți, spre a cărora delatu-rare, trebuie sa lucrâmu și conlucrâmu mai multi punendu umeru la umeru, că sa scapâmu de perire.

Vietia nostra aterba dela intielépt'a deslegare a acestei intrebări. Amu simtitu o mare multiamire ascultându pre dlu Diamandi, care au fostu forte obiectivu. Elocuint'a d-lui merita totu respectul. Respectezu parerea d-lui, dară nu potu simti cu ea și voi a sprigint parerea dloii Dr. Pecurariu, care au aperat și propunerea comissionei cu modifica-tiuni. Pecurariu au combatutu propunerea pentru ale-gerea de referinte salarizat, dicendu ca acel'a este contr'a legei. Sa me ierte dlu Dr. deca-i dicu, ca d-lui este in gresiela, căci noi n'am gresit deca amu propusu unu séu doi referenti, căci astfelio de lucru este in consonantia cu legea. Parerea Dr. Pecurariu este dară gresita, cându dice sa lasâmu aci mâna libera ven. cons. archid. sa dispuna fără restringere, și eu nu o potu sprigini in acestu intielesu. Cred, ca scopulu dorit u vomu ajunge deca vomu alege senatorii scolastici onorari și vomu sustinere salariu din care sa se plătesca bani de presentia, diorne pre d-lui bani de drumu, din partea presidiului pentru acei barbati harnici atâtă din senatul cătu și din afara, cari voru intreprinde visita-tiuni scolari. Recomându primirea propunerei comissionei cu amendamentulu facutu de mine.

Hannia: Este vorba sa se mai sustina unu institutu, pre care l'amu creatu in an. 1870, ori bâ. Comissiunea dice, sa se stergă postulu acesta și toti membrii sa se aléga numai de ono-rari. S'a arătat ca pedecile, cari au venit u medilociu de causele scolari n'au progresato, au ve-nit u din alta parte și nu din crearea acestui postu. S'a disu intre altele, ca acestu institutu, nu ne pro-mite vietia, nu va fi capace spre s se pută ajunge la propusul intentionat. Sa punemu mâna pre fapte și sa ne intrebâmu, ca este acestu institutu salu-tariu séu nu? Eu suntu de convingerea, scosa din praco'sa din trecutu, ca acestu institutu este de forte mare necessitate și forte multu au ajutat la pro-sperarea scoleloru. Amu auditu, ca inspectorii din trecutu nu impuneau ei, ci autoritatea din afara. — Dara ore sa nu aiba inspectorulu nostru scolaru atâtă potere morală esindu in satul poporului no-stru, că sa castige pre omenii nostri pentru ajun-

gera scopului nostru? Eu voi spune care si voi dovedi cu uno exemplu din protopiatul meu.

Bolnavindu-me in anulu 1871, n'amu potutu sa iau parte la esaminele din protopiatu. Amu rogatu pre dlu referinte scolari, că se mărga in locul meu prin tractu, ceea ce densulu cu bucuria au luat u asupra-si și amu aflatu, cei'a ce cu pla-cere constatez, că influența acestui barbatu au avutu efectul celu mai salutaru. Acel'a impregiu-rare numai asiā se explică, ca pre mine me vedea mai in tōte dilele, precându pre acela 'lu voru vedeau numai odata séu de döne ori pre anu. — Acela influențare este forte multu de lipsa in promovarea si inaintarea scoleloru nôstre. —

Amu audiu, ca pâna acum nu s'a facutu di-pertea referintelor, ce amu acceptat, căci elu au-cautatu sa faca acei'a ce i-au au demandat Cons. arch. — Acela impatate nu me-asi incumetă a oface institutului intregu, căci acesta nu s'â dusu pâna acum'a in deplinire. —

Comissiunea dice, că se potem delatură pe-decile obvenite sa se aléga membrii senatului scolasticu toti de onorari și atunci vomu avea siese insi alesi. — Acel'a voru dice, ca noi nu suntemu inspectorii scolari, noi suntemu pentru afacerile cen-trali alesi. Nu ne trebuie pentru aperarea cauzelor nôstre alti advocati, căci noi avemu pre fiscalulu Consistoriului etc. —

No potu fi pentru propunerea comissionei, căci acel'a este și logmă contr'a legei positive, care apriatu dispune, ca senatulu scolasticu se compune din membri ordinari salarizati și membri onorari carii suntu de a se alege prin sinodulu arch. — Asiā dara sinodulu este prin lege obligato, sa aléga mem-brii ordinari salarizati și pre cei onorari. —

Si din privint'a oportunităției și daunei, care s'aru causă trebiloru nôstre scolari, prin casarea postului acestui'a, nu potu partin propunerea comissionei, ci suntu de parere sa remâna acestu oficiu, care după instrucțiunea data din partea sinodu-lui, se lucreze acasa și in afara, și deca s'aru in-templă că in Câmpeni, atunci sa se folosesc de dictamenulu legei. —

Ratiu: Dececa objectul din cestiu nu era atât de important, nu a-si fi abusat de atențunea no. sinodu. Amu auditu pareri pentru sustinerea și nesustinerea institutului de referinte scolari. Eu astă ca aditamentul lui Popescu posu pre măs'a presidiala, aru impacă ambele pareri escate și pentru primirea acestui'a voiu votă si eu. —

S'a disputat destulu încătu nu voiu mai ostent atențunea m. sinodu și mi ieub libertate a reflectă numai la unele impregiurări aduse pâna acum in-ainte. Si anume Mihaltianu au disu, ca inspectorulu aru avea chiemarea se controleze pre inspectorii districtuali. —

Acela controlare mie nu-mi trebuie, ci mie 'mi trebuie unu omu, care fără obosintia sa lucre intru promovarea culturii nôstre, căci prin contro-lări nu ne putem ajunge scopulu, ci acesta se poate ajunge prin adausulu lui Popescu, că cons. sa tra-mitia comissari in tōte pările archidiecesei. Martu-risescu, ca nu vedu decaderea scoleloru in aceea, ca referintele scolari n'au esită afara in visitatiune scolara, căci noi după legea de instructiune avemu esecutiv'a in mân'a nostra, și n'amu repasito, ci propasitu.

Hannia au disu, ca deca inspectorele va dă de grele pedeci, pôte recipră gendarmeria, și apoi en acel'a va ajunge scopulu, ceea ce s'a facutu și prin inspectorii de statu de mai inainte. — Eu asiā cred, ca referintele nostru scolari acel'a nu o aru mai putea face. Me alaturu lângă parerea comissionei cu aditamentul lui Popescu.

Petcio: Decurgerea discussiunii de astazi m'au adus la convingere, ca caușa de pre tapetu

este cea mai ponderosa, pentru care din ambele parti au luat cuventul cei mai buni luptatori.

Scopul este alu tuturor inaintarea si progresarea causei scolare. Densulu si basiza parerea pre aceea convictiune scosă din vieti practica, ca orice institutiune, care se insintieaza atat in vieti private cat si in vieti publica, nu se insintieaza numai pre unu momentu, ci pre unu tempu mai indelangatu. Asa si institutiunea nostra creata in anul 1870, despre care nu s-au disu, ca ne-aru aduce daune, nu se poate sterge, dupa decursul abia de 3 ani de dile, caci 3 ani suntu pentru atare institutu asiatic dicendu nimic. Dice, ca s'a facutu amintire despre inspectori scolari pusi din partea statului; amu fosta si eu la scola pre atunci, dice oratorulu si-mi aducu aminte candu pretorele ceraunul mergea cu adjuncția lui din satu in satu si facea scole. Au venit uai tardiu unu tempu si mai totu scolele acestea s-au suflat ca printru unu vento. Decefa facem noi scoli sa le facem statornice.

Nu-si de aceea parere, ca prin putere absoluistica sa se insintieze la noi scole, ci prin cuventul celu viu, si concurentia tuturor. Densulu vede necessitatea acestui institutu si de aceea spri-ginesce propunerea dep. Branu dupa formulatiunea facuta de Candrea.

M a c e l a r i u, facendu unele reflecțiuni la cele aduse inainte de Dr. Pecurariu, constatăza, ca s'an facutu apel si la persoana densului, ca aru stă in cale. — Densulu dice, ca nici odata nu au nesuitu ca sa se creeze unu postu pentru persoana, — observându ca deca perioda oficiului obtinutu nu s'ar fi si cu diu de mâne, atunci densulu aru resigna la acestu postu, pentru care nu va mai audită. In fine se declara pentru propunerea lui Branu, caci numai acestă poe sa ne duca la scopu intentionat.

(Va urmă.)

Publicarea cărților funduarii in Transilvania.

(Fine.)

Cu privire la trebile si afacerile oficiose, care se voru incepe cu 1-a Iunii 1873, la s-a care din judecatorie susu insemnate se emitu urmatorele provocatii si dispositiuni :

1. Se provoca totu personele, care in orma vre-unui dreptu de proprietate, de pemnu ori de arenda, avutu inca pre tempul autenticarei protocolelor cărților funduarii, si celu pucinu castigatu inca inainte de 1-a Iunii 1873, credu ca potu se pretinda vre-o indreptare, intregire, descriere,

adaugere, si stramotare in protocolele cartilor funduarii, fia in privintia componerii corpului funduarii si a relatiunilor de posessiune intabulate; ca acesto pretensiuni pâna la 31 Ianuarie 1874 cu atat uai vertosu sa le insinuie, cu catu la din contra acese spre dauna unui alu treilea, care pre temeiul inscrierilor cuprinse in protocolele funduarii, incepandu dela 1-a Iunii 1873 va castigă cu creditia buna alte drepturi tabularie, nu se voru luă mai multu in consideratie.

Acetă insinuare are a se intinde pre totu drepturile de posessiune inca necuprinse in protocolele funduarii, fara osebire, ca ore acese in cartile vechi esite si neesite din uso, ori in fassioni funduarii si alte carti, si registre, suntu cuprinse ori bă, si ori a intinsu o partida in privintia transcrierei de posessiune a vreunui bunu castigatu rogare la vre-o judecatoria si judecatoriu a decisu asupra acestui instantie, ori bă.

Deci indatorirea spre insinuare cade mai alesu pre totu acese persone, ale carorui drepturi de posessiune la comisiunea localisarei nici prin sine, nici prin representatii denumiti de comisiune s'au adusu in valore; si cari au fosta in stare dupa regulele locarisarei a-si legitimă afirmatulu dreptu mai tare de posessiune ori de compresiune in contra posesorului fapticu aflatu prin comisiune si si inscriso in protocolele funduarii; pretensiunea loru adusa inainte fia insemnata in protocolele funduarii si in protocolul generalu de pertractare, ori bă.

2. Mai departe totu personele cari ; a) pre realitatile inscrise in protocolele funduare dupa determinuirea prea inaltei patente de aviticitate din 29 Maiu 1853, si au adusu in valore dreptulu de avititate si de rescumperare pemnorale, au sub altu titlu legitimu si au insusitu dreptu de proprietate, — si carorul :

b) dupa otarirea acesei patente de aviticitate li-se cuvine terminu mai lungu spre realizarea dreptului de rescumperare pemnorale prin asta se provoca aceste pretensiuni pâna celu multu la 31 Ianuarie 1874 inclusiv, spre incungurarea urmarilor de dreptu amintite mai in susu sub punctul 1 a le insinuă, si in casu amintitul sub a.) procesula de dreptu pendente, spre adnotare in protocolul funduarii, si dreptulu recastigatu prin calea legala spre strapunere in acela-si ; iera in casu b.) dreptulu de rescumperare pemnorale, ce li-se cuvine inca, spre insemnare in protocolul funduarii a-lu legitimă cu documente autentice.

3. Asemene totu personele, cari pre bunurile nemiscatore inprotocole, si si au castigato dreptu

de prioritate, pemnu, servitute, au alte drepturi prin intabulari, insemnari, adnotacioni, ori conscrieri pemnorale judiciari, si pâna la 1-a Iunii 1873 inca si voru castigă, se provoca, aceste drepturi din scopu inscrierii loru in fóia sarcinelor corporilor funduarii pâna celu multu 31 Maiu 1874 inclusiv cu atat uai siguru a le insinuă, cu catu din contra dreptulu prioritati castigate mai inainte si lu voru perde ; precandu din contra facendu insinuare la tempulu covenit, dreptulu de antaietate castigatu pâna la 1-a Iunii 1873, i va ramane in valore facia si cu acei castigatorii si creditori ipotecari noi, cari au castigatu dreptu de proprietate si de pemnu dupa diu-a acum mentionata.

4. Aceste pretensiuni, care se basadie pre de obligamintele urbariale, s'au alte referintie de acea natura, regulate prin patenta din 21 Iunii 1854 edata in fóia de legi imperiale, bucată LV. Nr. 151 suntu eschise dela provocările edictale spre insinuare si demonstrare, precum si dela pertractările obicinuite in urmă edictelor fara deosebire, fia acese in protocole de localisare prenotate, ori bă.

5. Terminii edictali prescrisi in alinile precedenti, nu admitu nici prerogare, neoi justificare ori innoire de procesu.

6. Publicatele protocole funduarii se voru considera si conduce dela 1-a Iunii 1873 incepandu, ca carti funduarii conformu §. 321 din codicea civila generale ; deci incepandu dela diu-a mentionata, drepturi nove de proprietate, ipoteca ori alte drepturi reali asupra bunurilor nemiscatore introduce in ele, se voru poté castigă si transferi asupra altor, precum si a se sterge numai prin intabulare legala in acese carti, fara de a deroga in se pretensiunilor asupra acestor bunuri nemiscatore mai-nante castigate, insinuate si legitimate in terminul edictale.

7. Prescriptele, dupa care voru avea de a se indreptă partile si judecatorie la implinirea si executarea trebilor si afacerilor oficiose, insemnate in acestu edictu, suntu cuprinse in procesura transilvana pentru cările funduarii emise cu ordinatuna Ministeriului de Justitia dto. 5 febr. 1870 (Archivul ordinatunilor, anul 1870 fasciora I. si II.)

8. Acei creditori, cari prin oreare transcriere erau suferi stricatiune cu privire la prioritatea pretensiunilor loru transcrise si transciende, esep-tiunile si facia cu un'a a trei' persoana le potu realizare inca in siese luni dupa terminul desigur in punctul 3, — adeca pâna la finalul lunii Noemvrie 1874. referesca-se acele esep-tiuni la validitatea pretensiunilor, incetarea, ori priori-

alba, cate odata multu pucinu si inceal galbena, mai adeseori inceal rosia ; la stelele duple inceal altu mintrea ; steaua centrala, adeca cea mai mare e de comunu alba, pre candu satelitul ei in cele mai multe casori e vinetu s'au verde, ori chiar si rosu. Forte de multu si pusera invenitii intrebarea ; de unde se deriva aceste colori ?

Privindu cu unu telescopiu steaua cea mica, vedemu, ca steaua cea mica nu-si scimba nice odata colorea, asiatic dora si-o scimba numai cea centrala. Renumitul Zöllner dice : totu corporile cate le cunoscem noi, candu trece din stadiul invapaiatu, in celu neinvapaiatu, trebuie se trece prin vapai'a rosia ; de aceea si stelele sipte pierdintu-si successe din lumina, trebuie se susere totu odata si o variatiune de colori, desvoltandu-se progresiv si trecendu din stadiul gazosu invapaiatu prin perivet' a stadiului fluidu invapaiatu si mai departe prin stadiul formatiunei de sghera, ori prin desvoltarea pre incetul a unei surfaie reci neluminose.

Acetă opiniune a lui Zöllner e forte verosimila ; dura Sirius la cei vechi fu rosu, si acum servesc ca modelu de colore alba ; Capella mai inainte fu rosia, acum inceal ore colore vineta — palita. Trebuie deci se mai esiste o causa pentru variatiunea colorilor la stele. Huggins si Miller documenteaza cu spectroscopiu, ca depende colorea unei stele nu numai dela gradulu de invapaiare a simburelui ei fluidu — fociosu, ci si dela poterea de absorbtione, ce o exerceaza atmosfera stelei asupra radierelor proveniti din simburele invapaiatu.

Opiniunea asta ni-se pare cu multu mai acceptabila de catu a lui Zöllner si potem dico dura, ca in adeveru aburii cutaroru materie din atmosferale stelelor produc colorile acestor, si de ore-ce compozitioanea chimica a atmosferii unei stele depinde dela elementele, care compunu insusit steaua si dela temperatur'a ei, noi amu poti se deter-

minamu partile constitutive a acestor lumi mici telescopice, succedienda-ne se determinamu cu securitate pozitioanea liniele intunecate de absorbtione, si se comparamu aceste linie cu liniele spectrale a materielor nostre terestre. —

Afara de stelele duple mai exista in universu asiatic numitele stele variabile, a caror lumina si splendori acum e forte via, acum forte debila, ba ! apoi si disparu. Acetă variatiune urmează la unele regulatu, la altele neregulatu. — Mai departe existu si stele noue s'au provisorice, care deodata numai se aprindu pre ceriu, si apoi in tempu mai lungu si mai scurtu disparu cu totulu. Dara analis'a spectrala a experimentatua prea pucinu pre terenul acesta, de catu ca noi se ne potem ocupă in detaliu si de densele. Nu e ince nice o indoiela, ca si aici i-vă succede se scotie la lumina adeverulu. —

Petele nebulose si cumulii de stele din preuna cu spectrele loru.

Si acum veniti se intramn in cele mai departate asunse ale universului, unde potu strabate numai telescopiele cele mai poterice, adeca in regiunile petelor nebulose si a cumulilor de stele ! Utandu-ne la ceriu in o noptie limpede cu unu telescopiu, care nu maresce de totu tare, vedemu, ca in data disparu de pre bolt'a ceriului o multime de cumuli de stele, cari i judecăma de nisice nori, uitându la ei cu ochii liberi. Numai decâtul ne vine in minte, ca avem de facutu cu corpuri crescii, care se deosebescu de stelele comune de form'a unui punctu. William Herschel cu telescopiu seu gigantiu de 40 urme potu desface forte multe neguri de acestea in cumuli de stele ; tipurile acestea suntu grupe poterice de sori singurati, in care poto distinge si numeră omula mii de stele sipte despartite deolalta forte tare. Aceste stele suntu atat de departe de noi, catu noi nu mai putem observa si calcula distantele loru

F O I S I Ó R A .

Analis'a spectrale.

(Dupa Dr. H. Schellen.)

(Urmare.)

Colorea steleloru. Stele duple. Stele variabile. Stele noue si provisori.

Candu aerul e forte curat, cu deosebire in climile sudice, nu totu stelele apar ca diamanti re-coloriti ; ochiul descoperă pre ici si pre cole si pietri pretiose forte colorite, care stralucesc năptea in rosu, verde, galben, vinetu si violet. Astronomul, care poti cunoște cu unu telescopu bun si cele mai neinsemnate obiecte, se mira catu suntu de varie aceste colori si cum suntu de impărțite pre ceriul stelatu. Acestu jocu de colori e mai batetoriu la ochi la stelele duple, care si deriva numele de acolo, ca aici suntu impreunati doi si mai multi sori prin atracțiunea loru reciproca, si dupa relatiunea maselorlor loru si percurgu calea seu unu pre langa altul, si ca roteseu pre langa unu punctu comunu de gravitatiune, care jace intre ei. Ochiul nearmatu le vede numai oare pre o stea, de ore-ce stau aproape de-olalta. Suntu stele duple, care constau din mai multi sori ; asiatic frumosă constelația Orion consta din 16 stele, de-si ochiul liberu vede numai un'a. Pâna acum s'au descoperit mai multu ca 6000 de stele duple, si astronomilor li-au succesu se calculeze la cele mai multe dintre ele tempul de rotatiune a celor mai mici. Acestu tempu de rotatiune contine pentru o stea mica in ursa mare 60 ani, pentru virgină 513, si pentru gamma din leu chiaru 1200 de ani.

E interesanta ince variatiunea colorilor la stelele duple. Cele simple lucesc de comunu in colo-

tatea loru. — Dupa decurgerea acestui terminu, facia cu o a treia persoana nu se voru mai potea realizá asemenea esezioni.

9. Judecatoriele indicate sub II. in afacerile loru voru intrebuintá sigilulu judecatoriei respective.

Clusiu 1 Mai 1873.

Directiunea r. u. de cărti funduarii pentru Transilvania.

Ultimele evenimente din Francia.

A dunarea nationala.

(Siedint'a de Vineri, 23 Maiu.)

Siedint'a s'a deschis la 2 ore si jumetate. Dlu Thiers este pre banc'a ministrilor. Tribunele suntu pline.

Dlu Dufaure da cetera mesagiului, care anuncia intervenirea dlu Thiers in discussiune.

Dlu de Broglie se urca la tribuna. Elu dice ca interbeliunea va atinge döue puncte: intaiu, asupr'a necessitatii de a vedea in capulu afacerilor unu guvern petrunsu de spiritul conservator, si alu doilea, asupr'a cestionei de a se sei deca ministrul actualu respunde la acesta necesitate.

Subscriitorii interbeliunei vedu gravitatea situatiunei in possibilitatea triumfului radicalismului, anuntiata prin cele din urma alegeri. Déca radicalismul aru fi unu partit politiciu, venirea lui eventuala aru mahn'i tiér'a fara sa o sparie, dara este unu partit socialu ale căruia doctrine suntu funeste.

Dlu de Broglie, reamintesce raporturile deputatilor radicali cu comun'a; ca partidul radicalu pretindea, ca intre Parisu si Versailles gresielele erau de o potriva; ca dlu Barodet in aceea epoca a facut o caletoria la Parisu, spre a pune o intielegere intre guvern cu comunardii; ca dlu Ranc, care a fostu alesu de radicali la Lyon, presiedea in comuna in dilele cele mai funeste din periodul celu mai săngerosu alu poterei sele, si ca se retrase, numai prin scrupele ce i venira in urma, si conduit'a sea nu remase nepedepsita decat prin esiliunile neesplicabile ale justitiei.

Oratorul adauga, ca sistemul partitului radicalu e lesne de resumatu: elu voiesce disolutiunea adunarei pentru a prepara comun'a.

Dlu Broglie analisa discursul lui Gambetta dela Bellevile.

Intr'o intrunire publica, dlu Andrieux, procurorul republicei demissionatu, a disu ca responsabilitatea săngelui versatua cade esclusiv asupr'a adunarei dela Versailles. Dlu Andrieux sustinea can-

didator'a dlu Goyot, onorabilulu corespondentu alu dlu Bartélémy-Sainte-Hilire,

Relatiuni constante esista intre patitul radicale si guvernul.

Dlu de Broglie invoca prin ajutorinu acestei assertiuni numiri cari, dice elu, a spariu tiér'a, si condamnatiuni pronunciate de tribunale cari au fostu anolate de guvern.

A döu'a di dupa votulu datu pentru legea municipalitatii dela Lyon, organele oficiose ale guvernului declara, ca adunarea a comis o gresie la grava si sfida populatiunea.

Nu ne asteptamu a vedea pre guvern sa nege parteua sea de colaborare in lege.

Mai târdio ministrul de instructiune publica a adresatu o insulta grava adunarei nationale.

Ni se dice astazi, ca guvernul nu botéza armele sele in apele republicanilor decat pentru a le face mai tari contr'a partitului radicalu. Dara tempulu cuvintelor a trecutu. Trebuie sa inlocuim prin affirmationi precise vasele declarationi generale. Guvernul trebuie sa adopteze o politica de resistenta radicalismului. Sistemul compromisurilor si conciliatiunilor a durat destulu.

Déca guvernul avea majoritatea, o datora esiliatiunilor deputatilor condusi de dorint'a legitima de a nu returna guvernul, intr'o tiéra tulburata cum este Francia. Dara victori'a sea va fi semnalul progresului doctrinelor radicale.

Déca guvernul, staruia in politic'a sea, i-amu si disu cu târia a se opri, tomai dupa ce legile constitutionale aru si fostu discutate. Nu trebuie a mai adauga pre lângă nenorocirea de a fi victimă, si ridiculul de a fi inselatu.

Oratorul conjura pre aoperatorii ministeriului de a-si aduce aminte de Girondini.

Posteritatea este fara de mila pentru guvern si pentru ministrii care nu apera societatea.

D. Dufaure se urca la tribuna. Guvernul, dice elu, este departe de a se plângere de acest'a interbeliune care in terminii cu care este pusa, stabilesc o legatura publica intre adunare si omenei insaroinati cu guvernul. Multiamecesc dara, autorilor interbeliunei.

Emotiunea a fostu resultatulu celor din urma electiuni. Amu vediutu si noi pericolul. Nu suntem din cei care le placu partitul radicalu. Noi blamâmu doctrinele.

Aru trebuit a se adopta obiceiul de a judeca pre guvern dupa actele sele publice. Aretati-ne legile cari lipsescu pentru manutenerea ordinei.

Amu propus legi pentru intruniri si pentru

internatiunala. Dlu de Broglie vorbesce de jurnalele oficiose. N'avemu nici unu. Nu cunoscem decat unu jurnal, jurnalul oficial.

Dlu Dufaure regreta ca dlu Broglie, care prin suvenirile sele de familia trebuia sa aiba mai multa respectu pentru colegii sei, s'a lasatu a fi târitu de esageratiuni nejustificabile.

Discursulu dlu Jules Simonu n'a fostu unu alu guvernului.

Retragerea dlu Guillard, sparia pre dlu de Broglie. Atribue acest'a disidentilor politice. Nu este esactu. Dlu Guillard era de acordu cu cei-lalți ministri asupr'a necessitatii de a cere adunarei sa proclame republica. Dlu Thiers, cere cuventulu pentru a döu'a di.

(Va urmá.)

Lupta Romanilor contra Grecilor in Macedoniu.

O corespondinta din Salonicu a jurnalului "Courier de Orient" ne aduce urmatorele amenintare asupr'a luptei ce s'a deschisu intre români din Macedonia si greci:

Se recatédia ca consulii greci dela Monastiru si dela Solnou se amestica prin midicoulu nationalizatoru loru, séu mai bine prin realele ce posede cete unu pasiportu grecescu, in afacerile comunale, si mai cu séma in totu ce se atinge de instructiunea publica si cleru.

Consulul grecu la Monastiru a facut a se conferi crucea Salvatoriului unui ciorbagiu din Nevesc'a, care si procurase unu pasportu grecescu, de-si era inscris in nosuzulu dela Nevesc'a, unde este nascutu, unde s'a casatorit si unde s'au nascutu si copii sei. Acestu ciorbagiu a datu o sumă de bani pentru scoala din Monastiru, unde copii suspusi ai Sultanului invită a cati si a scrie grecesc. Grecia i multiemeste negresitu, acest'a e prea naturalu.

Bine-voiti a trage atentiunea celor in dreptu asupr'a silogilor grecesci, care se formează pre marginile imperiului otomanu, prin sate locuite de bulgari si de români. Astfelui jupânu Mandrinosu, care insotia, in 1854, pre capitano Caratasu, cu insurgentii sei, la Muntele Athos, că mediu si secretariu alu bandei, dirige acum cu Yanaki-Simota scólele comunale din Vlaho-Klisura, unde nu se invită de către grecesci de-si populationea, care este mai tota românescu, cere că sa se invită si turcesc si limba sa materna. Dara Mandrino si Yanaki-Simota, spriginiti de epicopulu grecu, ga-

deolalta — sia unele de altele departate chiaru milioane de miluri; — lumin'a loru ni se pare ca provine din o singura masa mare, carea lucesce temporit. Lui Herschel inse nu-i succese se desfaca tota negurile; elu marturisi, ca a vediutu mai departe alte neguri nöue, care contrastara la o marime de 6000 de ori mai mare. Asiá dara, afara de negurele, despre cari suntemu convinsi dejá, ea suntu pentru sine sisteme de lumi, mai esista in universu mii de neguri, cari in adeveru constau din materii cosmolice primitive, din care inca de acum au sa se desvolte corpori ceresci nöue.

Lord Rosse construi unu telescopiu, carele maresce obiectele de 52 urme; cu ajutoriulu acestui aparatu s'a potutu desface in cumuli de stele negurele care le-a vediutu Herschel cu telescopiulu seu, care mariá numai de 40 urme; dara ochiul strabatendu mai sfonda in universu, a datu de neguri nöue, care resistara acestui instrumentu grandiosu.

Telescopiele asiá dara nu au rezolvit intrebarea, ca óre petele nebulóse e forte varia, bá! adeseori ne da unu tipu chaoticu de totu neregulat si forte fantasticu; asfâmu apoi pete nebulóse de forme regularie si frumose, cum e volbur'a, secer'a, globulu si anelulu*). Aceste forme ne fortieza sa venim la convingere, ca in adeveru petele nebulóse inca si au miscările loru, urmeaza chiaru acelle legi intru desvoltarea loru, care le-a urmatu si sistemul nostru solaru, pâna cându din negura, ce a fostu, a ajunsu la starea presenta.

Dintre petele nebulóse mai perfecte suntu stelele nebulóse, unde o stea numai ce-va marginita si limpede luminatoriu e incinsa de unu discu forte rotundu, séu de o atmosfera tempita, carea cete odata se pierde in lôte directiunile, fara că sa-i poti observa marginile, iera alta data se marginesc forte tare.

Ce se atinge de spectrele acestor corpori ceresci si de constitutiunea loru fizica, trebuie sa avem si aici in vedere, ceea ce vedurâmu mai susu, despre spectrele continue si discontinue, si despre reintorsetur'a loru etc. etc.

La anulu 1864 esaminâ Huggins cu unu telescopiu o constelație de acestea din clas'a negurelor celor mai mici, dara forte splendida (H. 4374) si observa spre marea lui surprindere, ca spectrul acestuia consta din trei linii limpedi.

*) Mädler „Die Entfernung im Weltraume.“

Edificiulu pomposu deliniat u de Cant in opula seu „istoria naturala universală si teoria cerului“ (17, 55), si edificat u 41 de ani mai târdiu de La Place (Exposition du systeme du Monde) prin analisia spectrala si-a afiatu déjà piétri' onghiulara. Spectroscopiu, unindu-se cu telescopiulu si formându telespectroscopiu*, ne da unu miédiu, cu ajutoriulu căruia cunoscem astazi unele faze, care le-a percursu sôrele si planetii, trecenda din cumuli nebuloși luminatori in stadiulu present.

Form'a petelor nebuloșe e forte varia, bá! adeseori ne da unu tipu chaoticu de totu neregulat si forte fantasticu; asfâmu apoi pete nebulóse de forme regularie si frumose, cum e volbur'a, secer'a, globulu si anelulu*). Aceste forme ne fortieza sa venim la convingere, ca in adeveru petele nebulóse inca si au miscările loru, urmeaza chiaru acelle legi intru desvoltarea loru, care le-a urmatu si sistemul nostru solaru, pâna cându din negura, ce a fostu, a ajunsu la starea presenta.

Dintre petele nebulóse mai perfecte suntu stelele nebulóse, unde o stea numai ce-va marginita si limpede luminatoriu e incinsa de unu discu forte rotundu, séu de o atmosfera tempita, carea cete odata se pierde in lôte directiunile, fara că sa-i poti observa marginile, iera alta data se marginesc forte tare.

Ce se atinge de spectrele acestor corpori ceresci si de constitutiunea loru fizica, trebuie sa avem si aici in vedere, ceea ce vedurâmu mai susu, despre spectrele continue si discontinue, si despre reintorsetur'a loru etc. etc.

La anulu 1864 esaminâ Huggins cu unu telescopiu o constelație de acestea din clas'a negurelor celor mai mici, dara forte splendida (H. 4374) si observa spre marea lui surprindere, ca spectrul acestuia consta din trei linii limpedi.

Se convinse de aici, ca negur'a ast'a nu e unu cumulu, ci o adeverata negura gazosa, de óre-co unu alare spectru potemu capeta numai dela o substanta gazosa. Asiá dara lumin'a acestei neguri nu o eradiéza o materia invapaiata solidă ori fluidă, nici unu gazu forte desu că celu alu sôrelui si a stelelor, ci unu gazu luminatoriu dara mai putinu desu.

Huggins caută si natur'a chimica a acestui gazu; elu afia, ca prim'a linia e aproape de liniele N din spectrul nitrogeniului si concade cu un'a din ele; a trei'a concade cu lini'a H β din spectrul hydrogeniului séu cu F a lui Fraunhofer, iera a döu'a nu concade nici cu un'a din a materielor nostru terestre, fara e cam aproape de lini'a Ba a bariului.

Huggins, Frankland, Lockyer si Secchi caută cauza, si afila, ca temperatura petelor nebulóse e cu multu mai mica decat a sôrelui nostru, si ca massele loru au o desime de totului totu mica. Departarea intesuravera a acestor corpori face si dispara din spectru lini'a a döu'a, bá! la alte corpori de acestea ramane in spectru numai un'a, adeca cea dintâia.

Huggins esperimenta forte multe (mai bine de 60) corpori de acestea in anii 1865 si 1866, si-i succese sa le impartiésca in döu'e grupe adeca :

1) negure, a căror spectru constă din un'a séu mai multe linii limpedi, 2) negure, a căror lumina, lasându-o sa treca prin prisma, ne da unu spectru continuu. De grup'a ultima se tienu mai tôle petele nebulóse, căte le-a potutu descompune telespectroscopiu in puncte singuratic despartite deolalta si luminatorie.

Unu rezultatul pozitiv despre aceste corpori ceresci ne va prestá analisa spectrala, dupa ce se voru face mai multe experiente.

(Va urmá.)

sesecu ca turci si români nu suntu favorabili cilenis-
mului. Ieța pentru ce nu voiescu ei se suferă, că
limba greca se sia predată de institorii greci. Români
si propunu de a adresă în acesta privintia o peti-
tiune către marele viziru.

Români nu voiescu sa se prescrie limb'a gre-
ca, dara ei cera, că copii loru se invetie si turcesce
si românesce.

Trebuie a pune tōte acestea la lumin'a dilei
si a trage atenționea guvernului imperialu asupr'a
loru : aci nu este vorba de unu saptu isolatu, ci de
unu sistemă intregu.

Brigandagiu face mari devastări in Tesal'ia ;
cei cari suferă mai multu, suntu români : ei uréza
ca Husni-pasa, fostu ministru alu politiei, se sia
numitul Vali alu Tesaliei si Epirului, pentru că se-i
seape de banditi, cum a facutu si in 1856.

Varietăți.

* * Loteria filantropica,
pentru terminarea unicei biserice române din
Dev'a.

Sortituri 250 obiecte

de aur, argintu, bronz, cristal, porcelanu, diverse
metaluri, lemnarie preciose, tablouri in oleiu bogatu
in cadrat, manufaturi elegante si artisticu lucrate ;
mai multe serviciuri de mésa de argintu, o brosia
de trei-dieci galbeni. Tōte obiectele in valore de
3500 florini. Nici unu obiectu nu este de pretiu
mai micu de 5 fl. cele mai multe valorédia dela
20—100 fl. v. a.

Pretinul unui losu 50 cr.

Tragerea loteriei in lun'a Augustu 1873. in
prim'a di a adunării generale a Asociatiunnei pentru
literatur'a si cultur'a poporului român din Dev'a.

Objectele câștigate se voru spedă reclamându-se
pâna la 30 Septembrie a. c.

Bilete de loteria se potu aflu si la Do'a Con-
stant'a de Dunc'a-Schiau presedint'a comitetului
loteriei in Dev'a.

Rogâmu pre toti români a sprigni acestu opu
de binefacere.

ESPOZIUNE PUBLICA IN DEV'A.

In dilele de 13, 14, 15, 20, 21, 22, l. c. voru
fi esposte tōte frumosenele obiecte donate pentru
loteria inițiată pentru terminarea bisericei ro-
mâne din Dev'a.

Intrare 10 crucieri.

La espozitione mai multe domne si domnisiore
române voru vinde losuri.

* * Iosciintiare. Invetiatorii dela scó-
lele capitale din Orlat, Saliste si impregiurime voru
serbă Luni in serbatorile Rosalielor maialolu loru
in "Berculu rosu", la care p. t. publicul
român e cu onore invitatu. Fiindu tempulu nefavortioru se va amenâ terminulu pro Dumineo'a ur-
matore.

* * Cesiunea Ierarchiei serbesci da governu-
lui de lucru : b. Majthény si Angeliciu Archimandritul petrecu in Pest'a sfatuindu-se asupr'a ei cu
Trefort. Angeliciu nisuesce la sustinerea comissa-
riatului si mai de parte; ce inse e posibilu, căci
lucrul prin calatori'a ministrolui in părțile din Ba-
natu s'a schimbatu; dreptu ca Majthény si-a datu
demissiunea. Iéra pentru resolvirea trebiloru curinti
se crede ca va fi denumitul adlatul lui Majthény
Georgiu Popoviciu, si asiā comisariatulu in calitatea
de pâna acum'a a incetatu.

* * Patriarchulu ecumenicu a sositu duminec'a
penultima la Pera si a facutu o visita agentului
Romaniei, generalului Ghic'a. — Diurnalul „La
Românie" afia ca metropolitul primat alu Româ-
niei a respunsu la scrisore, prin care i-a comuni-
cata patriarchulu ecumenicu declaratiunea chismeii
bulgariloru. In respunsulu seu primatelor românu
esprima profund'a s'a parere de reu despre tōte
cele intemplete si invoca poterea divina pentru pros-
perarea marei biserici a Orientului.

* * (Anticitatea romană.) Museului
din Iasi s'a tramsu o tabla de feru, numita „Ta-
bula honestae missionis", in care este gravatul unu
documentu despre investirea cu dreptulu de cive
român. Tabla s'a aflatu in cotoiu Tol'a si este
din tempulu imperatului Traianu, care vestesce pre
unu numitul Publius Iusteiu, fioul lui Agrip'a, cu
dreptala de cive, român io semnu de recompensa

pentru serviciile sele militare de preste 25 ani.
Astfelu de „tabulae" s'a aflatu multe si in Anglia
si in Germania.

* * Biserica ortodoxa din Bosni'a in a 10
siedintia a elaborato onu Statuto bisericescu pentru
intrég'a diecesa din Sarajevo, si in 28. Februariu
a. c. sub presedint'a episcopului Paisige, adunarea
l'a primitu si intăritu, s'a decretatul apoi si aceea :
de locu dupa indreptarea Episcopului Paisige se
convocă o adunare essarchala, spre a rugă pre Pa-
triarchulu ecumenicu, că se nu-i mai tramita pre
capu astfelu de episcopu, care nu voiesce sa sia
parinte adeveratu alu bisericei ortodoxe serbesci si
nu a absolvatu academi'a teologica cu succesu. Inse
acestu conclusu episcopulu Paisige n'au voitul a-lu
subscrise.

* * (Barbieriu literatu) Pester Lloyd
spune ca o calsa de barbieriu cu numele Iosif
Stojanovicu din Sérvar, lucra la onu opu literario
de 5 tomuri, care cu finea lunei curinte va fi pusu
sub pressa. Venitulu curat u destinat pentru co-
rul de cantu si de slângatori din Sérvar.

La noi in Aradu inca se facu din tempu in
tempu incercări pentru unu coru de cantu stabilu,
inse e mai mare numerulu celoru slângatori (de
zelu), si cu dōue o data bagu séma nu potemu fi.

Concursu.

La scol'a capitale-normale dela biserica Sâ-
ntei Adormiri a Máicei Domnului din Satulungu, Proto-
presbiteratulu 1 alu Brasovului, suntu vacante dōue
posturi invetatoresci, pentru acaror'a ocupare prin
acést'a se scria concursu, cu terminu pâna la 20
Augustu a. c.

Salariul anuale pentru unolu este 350 fl. v. a.
cu prospectu de a se inmulti salariul totu la căte
cinci ani de servitul cu căte 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá vre unulu din aceste dōue
posturi, suntu avisati a-si asterne subscrisului comi-
tetu suplicile loru, adresate către reverendissimulu
Domnu Protopopu Iosif Baracu in Brasovu si in-
struite in sensulu Statutului Organicu cu atestatul de
botezu, testimonii scolastice, ca au absolvatul celu
putienu 4 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu
sieu teologicu si au depusu esamenulu de qualifica-
tione.

Satulungu 17 Maiu 1873.

Comitetulu parochiale alu
bisericei S. Adormiri.
Radu Popa
Parochu. si Presedinte.
(1-3)

Concursu.

Devenindu vacanta parochia greco-orientala din
Ocolisulu micu, — de clas'a a III in protopresbite-
ratulu tractului Hăliegu, se deschide prin acést'a
concursu pâna la 20 Ianu a. c.

Emolumentele suntu :

Căte o ferdela de cucurudiu nesfarmatul (cu tu-
lelu) de familia, dela 115 familii si căte o di de
lucru — déca, — precum si stol'a usuata, dinpre-
una cu dōue jugere pamantu aratoru si fenutiu ;
care tōte la oală dau unu venitul anualu aproape
la 300 fl. v. a.

Doritorii de a concurge la acést'a statiu, —
au a-si ascerne subscrisului petitiunile loru — in-
struite in sensulu prescriseloru din „Statutul Or-
ganicu", pâna la terminulu numitul.

Hăliegu 17 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu.
Ioanu Ratiu,
Protopopu.
(1-3)

Nr. 325 Plen.

Concursu.

La consistoriulu subsemnatu e de a se deplini
in modu definitiv postulu se creteriulu i pro-
vediutu cu salariu anualu de 200 fl. v. a.; unde se
recere, e fiscalulu

- a) se sia credinciosu alu bisericei gr. orient;
  - b) se aiba diploma de advocatu publicu;
  - c) se aiba cunoscintie sistematice din institu-
tionile canonice ale bisericei gr. orientali ;
  - d) se aiba conducta buna in partea morala ;
  - e) se locuiésca in Oradea-mare.
- Fiscalulu e detoriu a asistă la siedintiele con-
sistoriali in tōte resórtele ; a speră in launtru si
afara drepturile bisericii, si a procede din oficiu in
causele disciplinare si matrimoniale dupa instructiune.

Cei ce voiescu a imbracá postulu acest'a, suntu
postiti sa-si tramita recursurile la consistoriulu sub-
semnatu pâna la 20 Ianu vechiu (2 Iuliu nou) a. c. provediutu cu documente despre qualifi-
carea recerulai mai susu.

Oradea-mare, 7 Maiu, v. 1873.

Consistoriulu eparchialu gr. or. din
(2-3) Oradea-mare.

Concursu.

Pentru statiu de parochu din vacanta pa-
rochia gr. or. Miclosilaca, protopiatulu Muresiloiu
se deschide concursu pre bas'a In. resolutuni cons.
dlo 15 Martiu a. c. Nr. cons. 283. pâna in 17 Ianu,
a. c. c. v.

Emolumentele suntu :

1. Portiune canonica statatoria in pamentu ara-
toriu 4 jugeri 221□%.
2. Dela 69 familii căte o ferdela de bucate
si căte o di ed lucru si stol'a pâna acum usuata
si usufructulu cimiteriului care face 5—6 care de
fenu ; din bucate a trei'a parte compete cantorelui.
3. Cas'a parochiala cu o gradina de legumi.
Doritorii de a ocupá acést'a statiu, eu a-si
adresă suplicile loru instruite, conformu Stat. Or-
ganicu la susbscrisul. — Post'a ultima Felvinez
et Maros-Uyvár.

San-Benedek in 3 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu con-
cerninte,

Artemiu Crisianu,
adm. prot. gr. or.

(3-3)

d) unde a fostu aplicatu pâna acum'a, si ce
pracs'a are in afacerile oficiali de conceptu si de
manipulare ?

e) ca are conduită recomandabilă in partea
morala.

Secretariulu, sia elo preotu ori mirénu, afara
de agendele ordinare secretariali are a provedé re-
ferat'a in senatulu strensu bisericescu si in celu
epitropescu, precum si in afacerile presidiali.

Oradea-mare, 7 Maiu v. 1873.

Consistoriulu eparchialu gr. or.
(1-3) din Oradea-mare

Nr. 341. Pres.

Concursu.

La censistoriulu gr.-orientalul din Oradea-mare
vine de a se deplini postulu de cancleristu
providiutu cu salariu anualu de 500 fl. v. a.; spre
care scopu se scrie si se publica concursu sub
conditioane, ca aspirantii la postulu acesta :

- a) se sia credintiosi ai bisericii gr. orientali ;
- b) se produca documente autentice despre stu-
diele absolutive ; despre aplicarea loru de pâna acum ;
despre cunoscint'a limbelor, si despre pracs'a, ce
o au in afacerile de cancelaria ;
- c) se documenteze deosebi cunoscint'a gra-
maticei si a ortografiei pentru limb'a română si
pentru alte limbi, ce le posiedu ;
- d) se fie recomandati in partea morala ;
- e) sa-si tramita recursurile pentru postula
acest'a scrise de mân'a loru, pâna in 20 Ianu vechiu
(2 Iuliu nou) a. c. la presidiulu con-
sistorialu de aici'a, spriginite cu documente despre
qualificarea espusa mai susu.

f) Voru avé preferintia recurintii devotati sta-
tului calugarescu, deoare voru fi avendu necesariele
pregatiri scientifice, si voru descoperi in partea
acést'a vointia loru.

Oradea-mare, 15 Maiu v. 1873.

Presidiulu Consistoriului
eparchialu gr. or. din
(1-3) Oradea-mare.

Nr. 326. Plen.

Concursu.

La Consistoriulu subsemnatu e de a se deplini
in modu definitiv postulu fiscalulului pro-
vidiutu cu salariu anualu de 200 fl. v. a.; unde se
recere, e fiscalulu

- a) se sia credinciosu alu bisericei gr. orient;
- b) se aiba diploma de advocatu publicu ;
- c) se aiba cunoscintie sistematice din institu-
tionile canonice ale bisericei gr. orientali ;
- d) se aiba conducta buna in partea morala ;
- e) se locuiésca in Oradea-mare.

Fiscalulu e detoriu a asistă la siedintiele con-
sistoriali in tōte resórtele ; a speră in launtru si
afara drepturile bisericii, si a procede din oficiu in
causele disciplinare si matrimoniale dupa instructiune.

Cei ce voiescu a imbracá postulu acest'a, suntu
postiti sa-si tramita recursurile la consistoriulu sub-
semnatu pâna la 20 Ianu vechiu (2 Iuliu nou) a. c. provediutu cu documente despre qualifi-
carea recerulai mai susu.

Oradea-mare, 7 Maiu, v. 1873.

Consistoriulu eparchialu gr. or. din
(2-3) Oradea-mare.

Concursu.

Pentru statiu de parochu din vacanta pa-
rochia gr. or. Miclosilaca, protopiatulu Muresiloiu
se deschide concursu pre bas'a In. resolutuni cons.
dlo 15 Martiu a. c. Nr. cons. 283. pâna in 17 Ianu,
a. c. c. v.

Emolumentele suntu :

1. Portiune canonica statatoria in pamentu ara-
toriu 4 jugeri 221□%.
2. Dela 69 familii căte o ferdela de bucate
si căte o di ed lucru si stol'a pâna acum usuata
si usufructulu cimiteriului care face 5—6 care de
fenu ; din bucate a trei'a parte compete cantorelui.
3. Cas'a parochiala cu o gradina de legumi.
Doritorii de a ocupá acést'a statiu, eu a-si
adresă suplicile loru instruite, conformu Stat. Or-
ganicu la susbscrisul. — Post'a ultima Felvinez
et Maros-Uyvár.

San-Benedek in 3 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu con-
cerninte,

Artemiu Crisianu,
adm. prot. gr. or.

(3-3)